

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conferentiæ Theologico Morales

Compendiosè propositæ ac breviter resolutæ Ad Usum Directorum
Conferentiarum Hebdomadalium ... DD. Parochorum, Curatorum,
Confessariorúmque omnium

Ex Materia Septem Sacramentorum Atque Justitiæ De Restitutione
Excerptæ

Sargar, Elisaeus

Augustæ Vindelicorum, 1720

Quando differenda restitutio. n. 477.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41194

potior jure: ergo prior Creditor præferendus est tempore posteriori.

¶. Hinc Regulam solummodo valere in Creditoribus realibus, & habentibus hypothecam in eandem rem, non vero in Creditoribus purè personalibus. Sed

Replicabis: Hæc regula etiam valet in sponsalibus. Nam sponsalia priora præferuntur posterioribus: ergo non tantum de Creditoribus realibus intelligenda est. ¶. *Neg Conseq.* Tum quia in sponsalibus est debitum reale (ubi enim persona promissa pro re accipitur] tum etiam, quia quando eadem indivisibilis res pluribus promittitur, sine dubio ille potius jus habet, cui prius promittitur, ut fit in sponsalibus hoc autem non fit in debitis personalibus: Igitur, &c.

CONFERENTIA. L.

De Differenda Restitutione.

477. Circa hunc Titulum ponit *Scotus 4. disp. 15. q. 2. a. 4.* Regulam universalem. Quotiescunque Dominus, seu creditor rationabiliter contentus esse debet, quod restitutio differatur, vel omittatur, poterit differri, vel omitti, licet ille re ipsa invitus sit. Quæritur ergo, an ea universaliter vera sit.

RESOLUTIO prima: Restitutio licite differtur. I. Quando debitor inculpabiliter ignorat, rem esse alienam aut obnoxiam restitutioni, usquedum incipiat dubitare. Patet ex ter-

minis. II. Quando debitor non habet, unde solvat, quia impossibilem nulla est obligatio. III. Quando debitor non potest restituere, nisi cum animæ, corporis, famæ, libertatis, status iuste acquisiti, aut bonorum temporalium majori iactura, vel damno graviore, quam sit commodum ex restitutione domino proventurum. Ratio est: quia in his omnibus creditor sanæ mentis non potest esse rationabiliter invitus differri sibi restitutionem: siquidem ratio naturalis dicitur, bona inferioris ordinis, aut certe minorâ, cedere debere bonis ordinis altioris & longè majoribus. IV. Denique quando restitutio statim faciendâ cederet in idamnum creditoris, tertij, Reipubl. ob eandem rationem. Unde pro particulari sit.

RESOLUTIO secunda: quando debitor solutis debitis lapsurus est in desperationem, aut sustentationem mediis illicitis quæsiturus, uxor & filia præ inopia se prostituerunt, filij latrones futuri &c. potest licitissimè differre restitutionem. Item, si homo nobilis, dimisso omni famulatio, divendita omni supellestili ac domo deberet alijs servire, artem mechanicam exercere, mendicare &c.

RESOLUTIO tertia: Secus dicendum, quando debitor statum suum inique comparavit, v.g. mercator nobilem, per fraudes, dolos, usuras, furta, rapinas, &c. Talis enim non manet de obligatus à restitutione maturandâ, etiam cum